

Om kolbindande jordbruk

De pågående klimatförändringarna tillsammans med en ständigt ökad befolkningstillväxt innebär stora utmaningar för matproduktionen världen över. Vi behöver producera mer mat men samtidigt minska klimatavtrycket från framställningen. Det innebär att man behöver identifiera de mest hållbara produktionsmetoderna inom jordbruket. Som mejeriproducent har Valio tagit sig an flera av de utmaningar som finns, och arbetar aktivt för att hitta lösningar till dem.

Var finns koldioxidutsläppen i mjölkproduktionen?

Mer än 90 % av utsläppen uppstår i primärproduktionen, innan mjölkbilen lämnar gården. Det handlar om metan från kor och utsläpp från gödsel. Klimatavtrycket från mjölkproduktionen behöver minska avsevärt de kommande åren och den största effekten av klimatåtgärderna fås på mjölkgårdarna. Samtidigt som betesodlingar kan bli bättre kolsänkor, måste kogödsel och andra biprodukter tas tillvara på i exempelvis förnybar energiproduktion.

Vad är kolbindande jordbruk?

Växelvis odling, ökad artrikedom och förlängd växtsäsong är exempel på metoder som förbättrar bindningen av koldioxid i jorden. Växtarter med långa rötter till exempel klöver, för koldioxiden djupare ned i jorden.

Hur fungerar det?

Koldioxid transporteras ned i jorden genom fotosyntesen. Beroende på jordtyp och kvalitet kan koldioxiden lagras olika mycket och olika länge i jorden. Allt för ensidiga jordbruksmetoder har på sina ställen försvagat jordens förmåga att binda koldioxid. Är marken näringsfattig släpper den ut koldioxid istället för att lagra den, medan en porös jord är bra på att behålla näringen och kan dessutom förhindra avrinning till vattendrag.

Hur mycket kol kan jorden lagra?

Valios egna mycket grova uppskattningar tyder på att jorden kan absorbera så mycket som 2 000 kg koldioxid per hektar och år.

Hur länge kan jorden lagra koldioxid?

Även här har Valio gjort grova uppskattningar som indikerar att jorden kan binda koldioxid i 10 år innan den blir mättad. Denna förmåga är särskilt viktig just nu eftersom vi befinner oss i en övergångsfas där vi går från fossil till cirkulär ekonomi med förnybara och rena energikällor.

Vad finns det för potential för att reducera utsläpp av koldioxid?

Om betesodlingar ställs om så att det gynnar bindning av koldioxid visar uppskattningar att det går att reducera det totala koldioxidutsläppet från mjölkproduktionen med upp till 50%. Ovan siffror är som sagt uppskattningar, mer forskning behövs på området, vilket är en anledning till att Valio nu samarbetar med miljöorganisationer och forskningsinstitut för att få fram vederhäftiga data.

Hur arbetar Valio för ett kolbindande jordbruk?

Under de kommande åren så kommer Valio tillsammans med miljöorganisationer och forskningsinstitut så som Baltic Sea Action Group och finska meteorologiska institutet att forska, pilotera, och utbilda våra bönder. Arbetet kommer att innefatta exempelvis nya odlingstekniker för att få gräskördarna så stora som möjligt samtidigt som vi binder så mycket koldioxid som möjligt i jorden.

Juuso Joona, bonde och rådgivare i kolbindande jordbruk, från gården Tyynelä i Finland håller i en demonstration under en pressträff genomförd av Baltic Sea Action group där han demonstrerar vikten av en hälsosam jord. Ena vattenröret innehåller jord från ett fält som är odlat på konventionellt sätt. Andra röret innehåller jord från ett fält odlat enligt kolbindande jordbruksmetod. Resultatet visar sig i vattnets klarhet. Den välmående jorden behåller mer materia och näringsämnen, vattnet förblir klart.

Foto: Pieta Jarva , Baltic Sea Action Group

Valio grundades i Finland 1905. 1994 introducerades Valio i Sverige och 2002 lanserade de första laktosfria produkterna på den svenska marknaden. Varje år investerar Valio ca 250 miljoner kronor i forskning, utveckling och nya innovationer. Satsningen har resulterat i ett av marknadens bredaste sortiment av laktosfria produkter. Valio är även känt för sitt goda smör och krämiga yoghurtar. Nyligen lanserades matproteinet Mifú och den växtbaserade serien Oddlygood. De senaste tio åren har Valio kontinuerligt ökat tillväxten på den svenska marknaden och omsatte 2017 ca 995 MSEK. Resan med att utveckla goda och hälsosamma produkter för ditt välbefinnande fortsätter även i framtiden. www.valio.se